

etxerat

euskal preso eta iheslari politikoen senide eta lagunak

familiares y amigos de presos y exiliados políticos vascos ● parents et amis de prisonniers et réfugiés politiques basques

2016
Hilabetekaria
Iraila - urria

KRONIKA: Iraila - urria

Azken bi hilabete hauetako balantzea, ez da azken 27 urteetako beste edozein hilabete batetik batere ezberdintzen. Puerto III espetxean Arantza Zuluetak jasaten ari duen isolamendu basatia, preso gaixoen askatasunarengatik Huelvan egiten ari diren gose grebak. Espetxera joateko 1000 kilometro eta bueltan beste 1000 kilometrori aurre egin behar dieten senideak, bisita egin ahal izan gabe, funtzionarioen arbitrariotasunak edo apetak sartzea eragotzi dielako. Beste batzuk, errepidera ateratzera derrigortuak, Guardia Zibilarengatik pistolaz mehatxatuak bisita egitera zihoazela. Bere osasun egoera larriagatik soilik, Euskal Herrira bueltatu ahal izan duen iheslari bat; euren osasun eskubidea oraindik blokeatuta duten hamar euskal preso politiko gaixotasun larri eta sendaezinekin.

Kartzelen barnean egunez-egun errepikatzen diren egoerak, asteburuz-asteburu espetxeen ateetan. Hilabetez-hilabete eta urtez-urte. Euskal preso politikoaren izenak aldatzen dira, kartzelen izenak, senideen izenak, baina egoerak berdin jarraitzen du: dispertsioa duela 27 urteko parametro berdinetan mantentzen da. Mendekua ez den beste edozein helburu, lortua zatekeen dagoeneko. Oinazea sortzeko grinari, ordea, 27 urte ez zaizkio nahikoak iruditzen. Baina dispertsioa orain-

dik mantentzen bada, ez da soilik publikoki berau bermatzen duten alderdi politikoengatik, baizik eta beste indar politiko batzuek eskaintzen dioten laguntzagatik haien epeltasun, ahultasun edo utzikeriarekin.

Gizarte honek ardurak eska diezaien unea heldu da. Herri honek erakusten badakien irmotasunarekin, dispertsioaren amaiera eskatzeko ordua da. Gizarte honek lor dezan unea da. Horregatik, alderdi politiko demokratikoei dei egiten diegu, agente sozial eta sindikalei, gizarteari bere osotasunean: ez dugu ulertzerik nahi, ez dugu kontrolamendurik nahi, ez dugu promesik nahi. Erabakia nahi dugu. Irtenbidea nahi dugu.

DISPERTSIOA

1. Euskal Preso Politikoen Kolektiboa: dispertsioa eta urrunketa

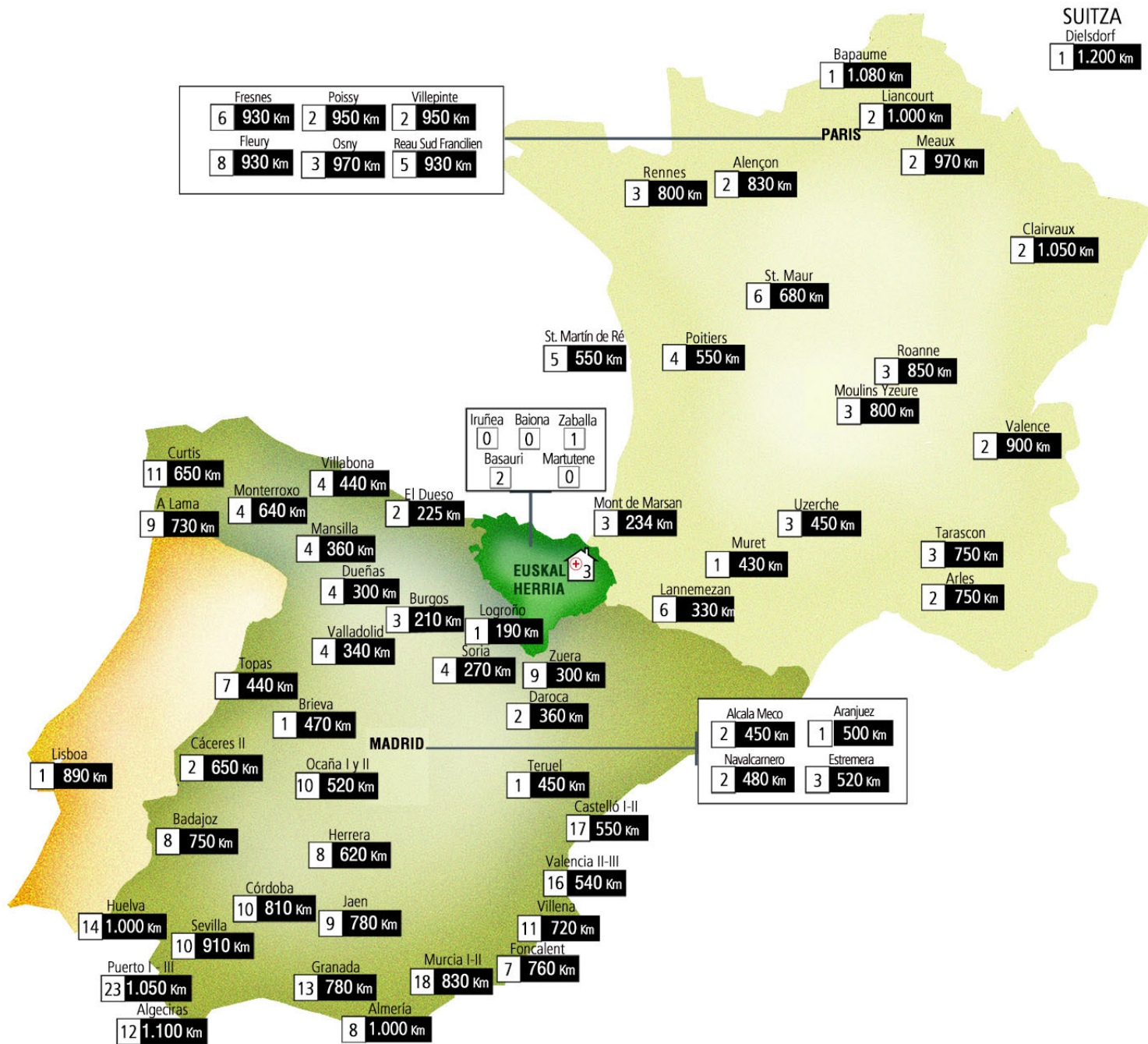
● 358 Euskal preso politikoak

DISPERTSIOA:

- 3 gaixo larri espetxe arinduan
- 355 euskal preso politiko 70 espetxetan dispertsatuak
 - 2 euskal preso politikoak, Euskal Herriko 2 kartzeletan
 - 273 euskal preso politikoak espainiar Estatuko 42 kartzeletan
 - 78 euskal preso politikoak frantses Estatuko 24 kartzeletan.
 - 1, Portugalen
 - 1, Suitzan.

URRUNKETA:

- 235 euskal preso politiko (67%) Euskal Herritik 600 -1100 kilometrotara
- 76 euskal preso politiko (21%) Euskal Herritik 400 - 590 kilometrotara
- 42 euskal preso politiko (12%) Euskal Herritik 100 - 390 kilometrotara
- 3 ume espetxean bere amekin dispertsatuak

Eguneratua / Actualizado / Actualisé: 2016-09-30

ASKATASUNAK / Libertades / Libérations

Nor Quién / Qui	Noiz Fecha / Quand	Nondik Desde / De
Etxaburu Makuerkiaga, Eneko	2016-09-01	Logroño
Amaro Lopez, Gotzon	2016-09-10	Valladolid
Gabiola Goiogana, Andoni (Lekitxo)	2016-09-13	Herrera
Aranburu Muguruza, Xabier (Agiña)	2016-09-14	Burgos
Arriaga Ibarra, Gari (Iurre)	2016-09-15	Badajoz
Galarza Quirce, Luis Angel	2016-10-14	Valencia II
Lariz Bustindui, Andoni	2016-10-22	Soto del Real
Elizaran Agilar, Ugaitz	2016-10-28	Basauri

LEKUALDAKETAK / Traslados / Transferts

Nor Quién / Qui	Nondik De / De	Nora A / À
Lesaka Arguelles, Izaskun	Poitiers (Frantziar estatua)	Fleury (Frantziar estatua)
Urrutia González, Ohier	Daroca, Zaragoza	Valladolid
Goieaskoetxea Arronategi, Ibon	Valence (Frantziar estatua)	Arles (Frantziar estatua)
Zobaran Arriola, Alex	Valence (Frantziar estatua)	Saint Martin de Ré (F.e.)

2. Salbuespen neurriak eta egoera espetxeetan

ERASOAK, TORTURA ETA TRATU TXARRAK

ARANTZA ZULUETA: MUTURREKO ISOLAMENDUA

Arantza Zulueta, euskal preso politikoaren abokatua, kolektibo horrekiko elkartasun eta asistentziaren aurkako operatiboaren markoan izan zen atxilotua, 2014ko urtarrilean. Apirilean, Puerto IIIko espetxera lekualdatu zuten, Puerto de Santa Marian. Orduetik, erabat isolaturik dago.

Arantza Zulueta egoera prebentiboan dago, eta 30 hilabete igaro ditu egoera honetan. Puerto III-n dagoen euskal preso politiko bakarra da, baita espetxe horretan isolamendu egoeran dagoen preso bakarra. Modulo batean isolatua dago, eta horretara soilik aldizka eramaten dituzte egun batzuetako zigor edo prebentziozko isolamendua igaro behar dituzten emakumezko preso sozialak. Bertiere tirabira handikoak diren funtzionarioekin dituen elkarteak salbuetsita, eta asteko 40 minutuko bisitak izan ezik, euskal presoak egunak, asteak edota hilabeteak eman ditzake beste pertsonarik ikusi gabe.

Patioko lau ordu ditu eguneko, baina horietan ere isolatuta jarraitzen du, 15x3 metroko espazio batean, goitik sare metaliko baten bidez itxia den toki batean. Polikiroldegirako, eskulan edota gainontzeko instalazioetarako sarbidea debekatua du, beraz ezin du ez jarduerarik, ezta kurtsorik egin, eta egin dezakeen kirol bakarra, patioko espazio mugatuak uzten diona da, eta beste ziegia batean dagoen bizikleta estatikoa.

Arantza Zuluetak, gainera, hilabeteak daramatza begietako minarekin, hasierabatean alergia batilotua izan zena. Baina, edo diagnostikoa okerra da, edo medikazioak efektu egiteari utzi dio, begietako arazoa okertzen ari baitzaio. Euskal presoak ez du baimenik erizaindegira edo mediku kontsultara joateko ezta ere. Korridorean artatzen du medikuak, funtzionario batzuen aurrean. Ziegako atean dagoen leihatilatik artatzera ere iritsi da medikua.

Katxeoak etengabeak dira eta oso oldarkorrak. Nahiz eta isolamendu gogorrean egon, ohikoa izaten da presoari biluzte integrala exijitzea eta bere ondasunak lurretik botatzea. Duela hiru hilabete, bere

ziega erregistratua izan zen bera bisita batean zegoen bitartean. Aktiboan dagoen abokatu bezala, bere defentsaren gidalerroak jasotzen zituzten idazkiak zituen, konfiskatu zizkietenak. Horren bidez sekretu profesionala, konfidentzialtasuna, eta defentsarako eskubidea urratu zioten.

Bere abokatuek azaltzen duten bezala, Arantza Zuluetak pairatzen ari duen erregimenaren aplikazioa honela justifikatzen du espetxeak: "Oraindik disolbatua ez den erakunde terroristabaten jarduerarekin duen loturagatik, eta zantzu guztien arabera, espetxean ere horri binkulatuta jarraitzen duelako".

Euskal preso politikoa oraindik ez da epaitua izan, horrek, argi erakusten du Kartzela erakundeei errugabetasuna bezalako zein beste eskubideei dioten errespetua.

Gogorarazi beharra dago halaber, legedi europarrak zein espainiarrak, denboran luzatu ezin den ez-ohiko neurritzat hartzen dutela isolamendua. Zehazki, isolamenduak hainbat zigorri erantzuten dionean ere, araudiak 24-48 ordu bitarteko ohiko erregimena ezartzen du isolamendu batetik bestera, eta ezin du inoiz ere 14 eguneko epea igaro.

FAMILIA BIZITZA ESKUBIDEAREN URRAKETA

BOST EGUN BERANDUAGO ZENDU ZEN BERE AMA BISITATZEKO LEKUALDAKETA UKATU DIOTE JOSUNE ARRIAGARI

"Zuk diozu hiltzen ari dela" izan zen kartzelak emandako erantzuna bere ama zendu baino 5 egun aurretik, bera ikusteko trasladoa ukatu ziotenean.

Josune Arriaga, Salamankan dagoen euskal preso politikoa, irailaren 9an Iruñera trasladatua izan zen irailaren 7an zendutako bere amaren hiletara joateko; gaixotasun luze baten ondorioz hil zen. Bost egun lehenago soilik, Topaseko espetxeak bere ama bisitatze baimena ukatu zion.

Eskaera egindakoan entregatu ziren mediku txostenek amaren egoeraren larritasunaz ohartzen zuten arren, eskaera ukatua izan zen. "Zuk diozu hiltzen ari dela", izan zen espetxeak egin zion aipua trasladoa ukatzen zion dokumentua entregatu ziotenean. Momentu horretan, Josune Arriagaren amaren egoera kritikoa zen, eta bere heriotza une batetik bestera gerta zitekeela adierazi zuten medikuek.

Josune Arriaga 2010eko maiatzean izan zen atxilotua, eta handik hilabete gutxira Topaseko (Salamanka) espetxera aldatua, bere bizitokitik

440 kilometrora. Denbora guzti honetan zehar, euskal preso politikoaren ama asteko bisitak eta hileko vis a visak egin gabe izan zen, bere gaixotasun larriak egin beharreko 900 kilometroak egitea galarazten zizkiolako. 2014ean, Iruñea bere jaioterrira trasladatua izan zen Josune Arriaga, ordubeteko bisita baterako, poliziaren zaintzapean.

Hileta baino egun batzuk geroago, arratsalde hartarako baimendua zuten vis a visa egin izan gabe eta bere sendia ikusi gabe, Topaseko kartzelara trasladatua izan zen Josune Arriaga. Bere senideek Etxerati jakinarazi ziotenez, ezin izan zuten bere ama nola hil zen inguruan hitz egin berarekin. Preso politikoaren ilobentzat, 900 kilometroko desplazamendua egin gabe bere izeba ikusteko aukera bakarra zen ere.

Etxeraten irudiko, egungo espetxe politikaren mendeku xedea horrelako egoeretan bereziki geratzen da agerian. Oraindik bizirik zegoenean bere ama ikusteko debekua, errausketan egoteko baimena ukatzea eta familiarekin egon baino ordu batzuk lehenago lekualdatzea, oinazea areagotzeko borondate garbia bezala baino ezin da ulertu. Hori da, eta ez beste ezer, dispertsio politikaren helburu bakarra.

Audientzia Nazionalak Euskal Herriko espetxeetarako trasladoak ukatzeko darabilen argudioetako bat gogorarazi nahi du ere Etxeratek: senideak bisitak egiteko galaraziak direnean, presoen trasladoak baimentzen dira. Baimentzen diren ordubeteko bisita hauek poliziaren zaintzapean eta normalean eskuburdinak jarrita egiten dira. Zenbait urteetan behin baimentzen diren bisita hauek, haatik, ez dute familia bizitza eskubidea urratua izatea galarazten. Beste aldetik, eta gertatutako kasu askok konfirmatzen duten bezala, bisitak baimendu eta ukatzen diren arbitrariotasunak, euskal preso politiko eta haien senideen oinazea areagotzen uzten die kartzela erakundeei.

EGOERA ESPETXEETAN

HUELVA

Tentsioak gora egin du Huelvako espetxean. Sebas Lasa euskal preso politikoa, jipoi bat jasotzearekin mehatxatua izan da.

Euren senideek Etxerati jakinarazi diotenez, gimnasioko esterilla bat patiora ateratzeko egintza hutsalak, jipoi batekin behin eta berriz mehatxatua izatea ekarri dio Sebas Lasa euskal preso politikoari. Egoera honen aurrean, moduloko burua edo beste edozein funtzionario ardura-dunen presentzia eskatu zuen Lasak, ohikoa bilakatu baita bere jarrerak

arazoak sortzea gainontzeko euskal preso politikoei. Eskaera, ordea, ez zein aintzat hartua izan. Hori dela-eta, ziegak ixteko unean bere ziega propiora sartzera ukatu zen Lasa, ez bazuen arduradunen batekin jasotako mehatxuen inguruan hitz egitea lortzen. Bere eskaera gainontzeko kideengatik babestua izan zen. Azkenik, arestian aipaturiko funtzionarioaren jarrerak sortzen duen tentsioaren inguruan hitz egitea lortu zuten presoek kartzelako buru batekin. Hurrengo egunean, Sebas Lasaren patio orduan esterilla bat atera zuten bertako euskal preso politiko guztiek.

Bestalde, kartzela horretako presoek bukatutzat eman dute bi hilabete eta gero preso gaixoen askatasuna erreklamatzeko abiatu zuten txandakako gose greba.

VALENCE

Valencetik Frantziako beste espetxe batzuetara lekualdatu dituzte Ibon Goieaskoetxea eta Alex Zobaran

Bi hilabetez Mitard-ean egon ostean, Ibon Goieaskoetxea eta Alex Zobaran euskal preso politikoak, Valencetik Arles eta Saint Martin de Ré espetxeetara lekualdatuak izan ziren hurrenez-hurren urriaren 19an.

Abuztuko hilaren hasieran, Ibon Goieaskoetxea eta Alex Zobaran euskal preso politikoak euren borondatez sartu ziren Mitard-era (estatu frantsesean zigor ziegak jasotzen duten izena). Neurri honekin, Euskal Herrietik gertu den beste espetxe baterako trasladoa eskatu zuten, eta Valenceneko espetxearen baldintzak salatuz. Bi euskal presoek euren senideekin adostuta, asteroko bisitak bertan behera utzi dituzte abuztuaren 6tik, nahiz eta eskutitz eta telefono dei bidezko komunikazioak mantentzen dituzten. Horren bidez, dispertsioak euskal preso politikoei eta haien senideei eskaintzen dizkien bi aukera bakarrak salatzen dituzte: dispertsioak ezartzen duen arrisku ezarria eta higadura ekonomiko eta fisikoa jasan, edo eskubidez dagozkien bisitei uko egin.

Bestalde, kartzela horretako presoaren artean tentsioa areagotu zen espetxe horrek duen izaera diziplinarioa dela-eta. Irailaren 25ean, matxinada bat antolatu zen, eta iraun zuen bitartean zenbait presok ziegetako giltzak eskuratu eta ireki ondoren, su eman zieten. Egoera horrek ez zien bi euskal preso politikoei fisikoki eragin, arestian aipatu bezala, mitardean aurkitzen baitziren. Haatik, zigor ziegan sartzen direnean euren objektu pertsonal guztiak ohiko ziegetan geratzen dira, horregatik, Alex Zobararen ondasunak kiskalita amaitu zuten.

MONT DE MARSAN

Euren senideek Etxerati jakinarazi diotenez, Frantziako Mont de Marsan espetxean dauden presoek espetxeko otorduak baztertu zituzten astean bi egunez. Euren ziegetan kartel bat ezarria zuten, eta astero gutun bat bidaltzen zioten Valenceko espetxeko zuzendariari.

3. Senide eta hurbilekoak

SENIDEEN AURKAKO JAZARPENAK

Kordobara zihoazten senide eta gidariak pistolaz geldiaraziak eta autobia erdian jaistera derrigortuak Guardia Zibilarengatik

Irailaren 10eko goizeko lauretan, Guardia Zibilaren kamuflatutako bi kotxek, armak leihatilatik aterata, Kordobara bisitak egitera zihoan eskal preso politikoen senideen furgoneta geldiaraztera derrigortu zuen autopista erdian. Furgonetan zeuden sei pertsonak ikusi zuten nola armak eskuan zituzten lau agente korrika hurbiltzen zitzaizkien. Antza oso urduri zeuden agenteak. Ibilgailuko atea ireki, gidariari pistola buruan jarri eta kanpora atera eta lurrean etzatera derrigortu zuten. Gauza bera egin zuten bere kidearekin, eskuburdinak jarrita eskuak bizkar atzean jarri zizkioten, eta agente bat bere gainean jarri zen, asfaltoaren kontra mantenduz. Operatibo antiterrorista bat zela oihukatuz, Mirentxin Elkartasun Kolektiboko bi gidariak lurrean geldiarazirik mantendu zituzten, eta pistolekin ere apuntatuz, errepidera ateratzera derrigortu zituzten bidaiatzen zuten lau senideak.

Une oso gogorrak izan ziren: oldarkotasunak eta agenteen urduritasun eta asaldurak, edozein momentutan euren bizitzarekin bukatzera eramán zitzaketela pentsatzera eramán zituen senide eta gidariak. Jarraian, lehen pertsonan gertaera hau sufritu zutenek kontatuko diguten bezala.

Geroago, Guardia Zibilek akats bat izan zela esan eta erretiratu egin zi-

ren. Halere, furgoneta ia ez zuten erregistratu, ezta bidaiariak identifikatu ere.

Aurretik, Kordobako espetxerako bi ordutik gorako bidaia geratzen zen, bi ordu bolantearen aurrean urduritasunak jota, ezarria den arrisku bat handituz. Horrez gain, bueltako 10 orduko bidaia geratzen zen, nekea, arriskua eta tentsioa gehituz.

Ettxeratek gertaeraren larritasuna azpimarratu zuen, bai atxilotze unean senide eta gidariek pairatu zuten arriskuarengatik zein Kordobara iristeko geratzen ziren kilometroak gehi bueltako bidaia egiteko aurre egin behar izan zioten tentsioarengatik. Derrigorrean egin behar diren desplazamenduen ohiko arriskuei gehiago gehitu zizkion tentsio bat.

Era berean, akats bat izateko aukera baztertu zuen elkarteak. Gerora eskainitako prentsaurrekoan, ex-profeso antolatutako kontrolak, eta bisitak egiterakoan senideek jasaten duten jazarpen eta jarraipen polizialak ekarri zituen gogora. Sarritan ematen diren gertaera hauetan, bidaiari beldurra, tentsioa eta neke psikikoa gehitzeko borondatea ikusten du Ettxeratek.

Prentsaurreko berean ere, Gertaera honen indarkeria zuzenean sufritu zuten Mirentxineko bi gidariei elkartasuna adierazi zitzaizkien Ettxeratek, eta errekonozimendua aitortu, dispertsioaren karga arintzeko egiten duten lanarengatik. Gertaera honen jatorri edo zergatian, astebururo euren furgonetetan, bolantearen aurrean, eskaintzen duten lan solidarioa eta bermea daudela pentsatzen du Ettxeratek.

FLEURY, Estatu frantsesa

Presondegiko funtzionarioen akats batek, Oier Gomezen senide batek Euskal Herrirako bueltako bidaia galtzea eta bisitari gastu gehiago gehitzea eragin zuen

Oier Gomez euskal preso politikoa Osnytik Fleuriko espetxera lekualdatua izan zen irailaren 7an, Paris inguruan epaiketa batera joateko. Lekualdaketa jakinean izanik, bere senideek legezkoak diren bisitak eskatzeko tramiteak egin zituzten, irailaren 14ko goizeko zortzietan konfirmatuak izan zirenak.

Oier Gomezen aita Fleuryko kartzelara iritsi zenean bisita egiteko, bertako funtzionarioek bisita paperetan erregistratua ez zegoela esan zioten. Egin zituen kudeaketak alferrikakoak izan ziren, eta presoaren aitak bisita egin gabe bueltatu behar izan zuen.

Ordu batzuk geroago, Gomezen senideek dei bat jaso zuten kartzelatik, gertatutakoa akats bat izan zela esanez, eta bisita baimenduz. Ordurako aita tren geltokian zegoen. Taxi bat hartu behar izan zuen kartzelara bueltatu eta ordu eta erdiko bisita egiteko.

Oier Gomezen aitak bisita horren gastuen kopurua helarazi dio Etxerati. Ohiko gastuei taxiaren eta tren tiket berri baten kostua gehitu behar izan zizkion, goizeko bueltarako bidaia galdu ostean.

- Kotxea (joan-etorria) Gasteiz-Biarritz :	40.00
- TGVko joan-etorriko tiketak :	126.00
-Taxia (joana):	35.00
- Hotela:	42.00
- Bazkariak:	25.00
- Taxia (Fleury-Montparnasse) bisita ukatu ostean:	35.00
- Taxia (Montparnasse-Fleury) bisita berriz baimendu ostean	43.00
- Taxia (Fleury-Montparnasse) bisita egin ostean:	40.00
- Etxera bueltatzeko tiket berria:	100.00
- Mugikor gastuak (gutxi gorabehera.)	10.00 €

Guztira : 496 euros

HUELVA

Huelvako espetxeko funtzionarioen arbitrariotasunak bisita gabe utzi du Iker Olabarrieta euskal preso politikoaren arreba

Irailaren 17an, Iker Olabarrieta presoaren arreba, honen bere bi seme-alaba eta lagun bat, Huelvako espetxera joan ziren asteko bisita egitera. Ondoren, vis a vis familiarra zuten ere.

Euskal presoaren arrebak ezin izan zuen bisitarik egin. Funtzionarioek bisitarik ez zegoela erregistraturik esan zuten, dei batean lau pertsonentzako eskatu zela. Bisita eskaerak telefonoz egiten direnean gertatzen den bezala, ez dago sarritan errepikatzen diren egoera hauek konpontzea ahalbidetu dezakeen inolako frogagiririk. Iker Olabarrietaren arreba ezin izan zen bisitara sartu.

Bestalde, presoaren bi ilobak duela gutxi Huelvara bidaiatutakoak ziren. Hauen senideek bidai hauen artean denbora bat ezartzen saiatzen dira, horren nekezak ez izateko eta 2000 kilometroko bidai batek sortzen duen nekea saihesteko. Alabaina, Olabarrietak vis a vis-ean argazkiak ateratzeko baimena zuela jakinda, berarekin argazki bat ateratzeko ilusioarekin bidaiatu zuten. Baina haiek ere ez zuten kartzelara sartzea lortu; beharrezkoa zen baimena izan arren, ez zieten utzi.

Kartzeletako funtzionarioen jarrerak, ohikoak diren arbitrariotasunengatik edota horren arraroak ere izaten ez diren akatsengatik, tentsioa gehitzen diote senideen bidaiei eta bisita espero duenari. Aurretiko beharrezko kudeaketa eta gestioak egin ondoren eta baimenak ziurtatu arren, ordu eta gastu asko suposatzen duten ehundaka kilometroko bidai hauek, ziurgabetasunarekin egiten dira, azkenean bisitatu nahi duten senidea ikusteko aukera izango duten zalantzarekin.

SALBUESPENEN KARTZELA POLITIKEN AURKA

EUSKAL PRESO POLITIKOEN IKASKETA ESKUBIDEAREN ALDEKO KONTZENTRAZIOA

Irailaren 12an, astelehena, Etxeraten ikasketa batzordeak kontzentrazioa deitu zuen Bilbon EHUko ikasturte hasierako ekitaldiaren harira. Senide, sindikatu, irakaslego, PAS eta EHUko ikasleek Euskal Herriko Unibertsitate publikoan eta euskaraz ikasteko euskal presoek duten eskubidea aldarrikatu zuten, legedian jasota dagoen eskubide hori EAEko agintariei bermatzeko eskatuz.

80. hamarkadatik, euskal preso politikoek EHUUn egiten zituzten euren ikasketak. 2003. Urtean, bertatik kaleratuak izan ziren, haien aurka jazarri zen aurretiko kanpaina mediatiko gogorak bilatzen zuen bezala. Etxeraten ikasketa batzordearen aburuz, EHU eta EAEko agintariek eskubide hori bermatzeko egin dituzten gestioak ez dira nahikoak izan, eta EAEko erakundeen ezintasun politiko, akademiko eta legislatiboa agerian utzi dute bidegabeko egoera honekin bukatzeko.

2004.ean onartu eta Euskal Unibertsitateko Lege Sistemari jasotzen den pertsona guztien (bereizketarik gabe) ikasketa eskubidea ziurtatzeko eskatu zion batzordeak ekitaldian presente zen EHUko errektoretzari. Halaber, lege hori bete gabe igarotako hamabi urteak salatu zituen, bere ariketa bermatu gabe.

Horrez gain, ikasketa batzordeak EHUko errektoretzari dei egin zion, bere oinarrizko funtzioa bete dezan. Batzordearentzat, EHUk espainiako kartzeletan diren euskal presoek irakasteko debekua betetzen ari da, ezin izan baitu lortu Madrilgo Gobernuak exijitzen duen hitzarmena, presoak matrikulatu ahal izateko.

Espainiar zein frantziar espetxe politikek euskal preso politikoak zigortzeko xedea dutela nabarmendu zuten: urruntze eta bakartze politikak, zigorren luzapena eta oinarrizko eskubideen urraketa ... Hezkuntzaren debekua testuinguru honetan kokatzen du ikasketa batzordeak. Eta presoak

zigortzeaz gain, senideak ere zigortzen dituela nabarmendu zuen.

Ikasketa batzordeak bere aldarrikapenak politika anker horiek gainditu eta kartzeletan ikasketa eskubidea bermatzeko erabakia adierazi zuen, urratuak diren beste hainbat eskubideetako bat. Zentzu horretan eta xede hori lortzeko beharrezkoak diren neurri politikoak eta akademikoak hartzeko eskatu zioten EHUri, Hezkuntza Sailari eta Gasteizko Gobernuari. Orobat, hezkuntza eskubidearen bi arlo nagusiri heltzeko eskaera egin zioten:

- Espainiako espetxeetan dauden euskal presoek EHUn ikasteko behar den hitzarmena sinatzea.

- Gaurko bazterkeria eta disfuntzioak gaindituz, Frantziako espetxeetan dauden presoek EHUn ikasteko baldintza egokiak eskaintzea, kalitateko hezkuntza eta doakotasuna bermatuz.

ERAKUNDEAK, ERAGILEAK ETA KARGU PUBLIKOAK

ETXERATEN KONTZENTRAZIOA EUSKO JAURLARITZAKO ORDEZKARIEN AURREAN

Urtero legez, elkarretaratzea egin zuen Etxeratek Arantzazun irailaren 9ean, Gipuzkoako patrioaren egunean, eskualde horretako aldundiko eta Eusko Jaurlaritzako ordezkarien presentzia baliatuz.

“Dispertsioaren hurrak” txostena entregatu zion elkarteak Urkullu Lehendakariari, zeinak Loiolan abuztuaren 1ean ez bezala, oraingoan Etxerateko bozeramaleen eskuetatik hartu zuen. Horrez gain, komunikabideak aurrean zirela, egungo kartzela politikaren inguruko solasaldi labur bat mantendu zuten ordezkariak eta Urkulluk.

Lehendakariaren aburuz, Etxeratek badaki “presoen aferan haiek egiten duten lan guztia”. Elkarteko bozeramaleak lan hori eskasa dela erantzun zion, dispertsioa oraindik ere mantentzen delako, senideei presioa eragiteko funtzioarekin.

EH BILDU ETA ETXERAT ZEIN PRESO GAIXOEN SENIDEEN ARTEKO BILERA

Irailaren 5ean, larriki eri diren 10 preso gaixoen senideak eta Etxerat, EH Bilduko ordezkariekin bildu ziren, alderdi honek eskatuta.

Positiboki baloratu zuen elkarteak bilera. Bertan, senideek presoan egoera azaldu zuten, eta legeak aintzat hartzen dituen askatasun neurriak gobernu espainiar zein frantziarraren aldetik blokeatuak izatea dakarkien laztasuna transmititu zioten EH Bilduri.

Elkarteak, une honetan egiten ari den lanaren inguruan informatu zuen EH Bildu, eta egungo espetxe politikaren salbuespeneko neurrien desaktibaziorako konpromezu aktiboa eskatu zion. Neurri horien artean, gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten euskal preso politikoak espetxean mantentzea dago. Gainera, gehiengoa, euren senideen bizitokieta-rik urrunduak daude.

ERAGILE POLITIKO, SOZIAL ETA SINDIKALEKIN KONTAKTU ERRONDA

GUE/NGL europako talde parlamentarioak dispertsioa eta bere ondorioen inguruko txostena aurkeztu ondoren, Etxeratek bilkura erronda bat jarri du abian txostenaren erredakzioaren aurretik europarlamentari talde honekin bildu ziren indar politiko, sozial eta sindikalekin.

Izan ere, Etxeratek iragarria zuen txostenaren inguruko ondorioen iritzia jasotzeko kontaktu ezberdinekin bilduko zela.

Txosten honen jatorria, 2015 hasieran Etxeratek Europako Parlamentura egindako bisitan dago. Bertan, elkartearen ordezkari talde parlamentario ezberdinekin bildu zen, eta egungo kartzela politika zein haren ondorioen inguruan informatu zuen. Bisita horren ostean, europarlamentari talde batek Euskal Herria bisitatu zuen elkarrizketa eta bilera agenda zabal batekin. Helburua, EAE eta Nafarroako parlamentari eta eragile sozial zein sindikalekin, jasotako informazioa erkatzea zen, joan den apirilean aurkeztu zen txosten bat garatzeko.

EAE, UPyD eta PP alderdiak europarlamentariekin biltzera ukatu ziren. Nafarroan, PPz gain, UPN, PSN eta Nafarroako Gobernuako presidente ohi Juan

Cruz Alli ere haiekin biltzera ukatu ziren.

Bilera horietan parte hartu zuten eragileez gain, beste batzuekin ere biltzea eskatu du Etxeratek, elkarrekin dispertsio politikaren desaktibazioa ahalbidetu dezaketen hasiera puntuak topatzeko helburuarekin.

BIZKAIKO BATZAR NAGUSIETAN IZAN DA ETXERAT

Euskal preso politikoen senideak diren 185 adingabekok pairatzen dituzte Bizkaian dispertsio politikaren ondorioak. Irailaren 28an, Herritarren Hartu Emaneko Batzordean, Bizkaiko Batzar Nagusietan azaldu zen Etxerat 185 haur eta nerabeen egoeraz berri emateko: euren kartzelatu-tako senideak ikusteko ehundaka kilometro bidaiatzeko inposizioa eta horren ondorioak haien garapen pertsonal, sozial eta afektiboan; osasunean eta eskola errendimenduan.

Agertzean Etxerateko bozeramaleak eta bi senidek hartu zuten parte: 21 urteko Olatz Iglesias, hilabete gutxi zituenetik dispertsioa pairatzen, eta Mainer Viso, dagoeneko 13 urte dituen eta jaio zenetik dispertsioa pairatu duen neskato baten ama.

Minutu gutxi batzuentzat horren bidai luzeak egitearen krudelkeria (bere kasuan Paris, Madril, Alacant) nabarmendu zuen Olatz Iglesiasek bere lekukotzan, eta nola bidai luze hauek bere bizitzako alor guztietan eragina duten, baina batez ere, urruntzeak haurtzaro eta nerabezeroan horren beharrezkoak diren lotura afektiboak zenbat kaltetzen dituen azpimarratu zuen; bere kasuan, bere gurasoekin. Horrez gain, bere baino gazteagoa den ahizpa txikiak egun gauza bera pairatzen ari dela gogorarazi zuen.

Bere aldetik, Mainer Visok, desplazamendu hauek ume txiki batekin egin behar izateak suposatzen duena azaldu zuen (bere kasuan Cordoba eta Castelló), muturreko bero edo hotza pairatzea, txikienetan ohikoak diren zorabioak edo gaixotasunak, etxetik urruti egoteak nola areagotzen dituen zailtasun hauek. Klasera erregulariki huts egiteak zer dakarren azpimarratu zuen, maiz gertatzen den egoera, kartzelak vis a visak astegunetan jartzen dituenean.

Etxerateko bozeramaleak dispertsio eta urruntzearen datu orokorrrak azaldu zituen, helduek bezala, dispertsioaren ondorioak pairatzen dituzten haurren egoera nabarmenduz. Haur hauek erakundeen aldetik jasaten duten utzikeria salatu zuen ere bozeramaleak, gainontzeko senideak bezala.

Etixeraten lekukotzen ostean, alderdi ezberdinek hitza hartu zuten. Alderdi Popularrak soilik eskatu zituen baldintzak haurren eskubideak urratu eta adin txikikoak oinazera zein dispertsioaren ondorioak jasatera kondenatzen dituen egoera bati amaiera jartzeko. Haatik, EAJ, EH Bildu, Podemos eta PSEk dispertsioa arbuiatu zuten, eta adin txikikoen gaia lantzeko borondatea erakutsi – nahiz eta erakunde horren mugak aitortu zituzten -. PPK, ordea, haurren senideek barkamena eskatu, damutu eta justiziarekin kolaboratu behar dutela adierazi zuen.

EH Bilduk dispertsioaren zigor izaera nabarmendu zuen, eta egungo kartzela politikak ez duela birgizarteratze funtzioa betetzen adierazi. Podemosek, bere aldetik, delitu indibidual batek zigor kolektiboa jasotzea onartezina eta demokraziaren aurkakoa dela aitortu zuen..

FORO SOZIAL IRAUNKORRA

Aieteko 5. Nazioarteko Konferentziarekin kointzidituz, Foro Sozial Iraunkorra aurkeztu zuen Bake Prozesua indartzeko Foro Sozialak. Gizarte zibilean jarri zuen atentzioa lehenengoak. Izan ere, Foro Iraunkorarentzat, alderdiak ez dira bake prozesuak beharrezko dituen akordioetara heltzeko gai izan, hortaz, gizartea izan behar da prozesu honen motorra. Horrez gain, estatu espainiar eta frantsesaren jarrera oztopatzailea aipatu zen, erakundeei elkarrizketa eskatuz lehenbailehen.

Nazio Batzarrean hartutako konpromisoari erantzunez bere sorreratik hartu du parte Etixeratek foroan. Honek, presoak, iheslariak, bizikidetzak eta armagabetzea ditu bere bi gidalerro nagusizat, lehenengo biek Etxeratekin zerikusitu zuzena edukiz.

Euskal gizarteko alor ezberdinetako hamalau organismok eta hamalau norbanakok osatzen dute Foro Sozial Iraunkorra gaurkoz, nahiz eta parte hartze gehiagora zabalik dago: ELA, LAB, CCOO ETA Steilas sindikatuak; Bake Bidean, Egiari Zor, Sare, Etixerat, Ahotsak, Uharan, Paz con Dignidad eta Antxeta Irratia organismoak: Juanje Soria, Iñaki Lasagabaster, Nazario de Oleaga, Aitzpea Leizaola, Iñaki González Murua, Iñaki Olalde, José Luis Úriz, Andoni Serrano, Begoña Ugarte, Carlos Aitor Yuste, Roberto Oiz, Fernando Vaquerizo, Txemi Pérez eta Fernando Armendariz.

Gonbidatu bezala, Nazioarteko Kontaktuko Taldeko kideak, EH Bilduko ordezkariak, Elkarrekin Podemos, PNV eta UGT izan ziren.

ETXERAT

EGOITZA BERRIA IREKI DU ETXERATEK BILBON

Joan den urriaren 20ean Bizkaiko egoitza berriaren irekiera ospatu zuen Etxeratek Bilbon. Denon lan eta esfortzuari esker, euskal preso eta iheslari politikoen senide eta lagunen elkarteak lanerako eta elkartzeko espazio berri bat du.

Egoitza berria Sarrikoalde kalean kokatzen da, 3. zenbakian.60 bat lagun bildu zituen inaugurazioan, musika ekitaldi xume bat eta senideen parte hartzearekin. Etxeratek eskerrak eman nahi dizkie lokal berri honen irekiera posible egin duten pertsoneri, jasotako laguntzarengatik eta proiektu hau hartu zen ilusioarengatik.